

## RESUMÉ

Cílem mé práce bylo analyzovat současnou právní úpravu oblasti odpovědnosti za škodu na zdraví a zdravotnického práva jako celku a najít případné právní změny, které by přispěly k dalšímu vývoji této oblasti.

Zdravotnické právo a konkrétně odpovědnost za škodu na zdraví je jednou z nejdynamičtěji se rozvíjejících oblastí práva. Je upravena zejména v občanském zákoníku a v některých dalších právních předpisech, z nichž nejdůležitějším je zákon o péči o zdraví lidu. Základními předpoklady pro vznik odpovědnosti za škodu na zdraví je stejně jako v případě jiné odpovědnosti za škodu porušení právní povinnosti, zavinění, škoda a příčinná souvislost mezi porušením právní povinnosti a vznikem škody, přičemž každá z těchto složek má v případě odpovědnosti za škodu na zdraví svá specifika. Nejvíce otázek vzbuzuje problematika příčinné souvislosti, kterou lze s určitostí prokázat vzhledem k nepředvídatelnosti biologických procesů v těle jen velmi obtížně, přesto v současnosti soudy zpravidla požadují její stoprocentní prokázání. V případech odpovědnosti za škodu způsobenou užitou věcí a provozní činnosti není třeba prokazovat zavinění, ani porušení právní povinnosti, což v současné době značně usnadňuje pozici poškozených ve sporech o náhradu škody. Základní právní povinností poskytovatele zdravotních služeb je postupovat *lege artis*. Tento pojem v současnosti zahrnuje postup v souladu s nejnovějšími poznatky vědy a profesními standardy, v budoucnu však bude tento striktní, ale opodstatněný požadavek omezen, když se budou brát ohledy na konkrétní podmínky a objektivní možnosti zdravotnického zařízení.

Pod škodu na zdraví jsou zahrnuty újmy svou povahou majetkové, jako je ušlý zisk či náklady léčení, i nemajetkové, jako je ztížení společenského uplatnění nebo bolestné. Zejména v případě odškodnění za ztížení společenského uplatnění má soud poměrně velký prostor pro svou úvahu, když bodové ohodnocení stanovené zákonem má v současnosti spíše orientační funkci. Zařazení nemajetkové újmy pod škodu na zdraví přináší otázky souběhu nároků na náhradu škody na zdraví a na přiměřené zadostiučinění za zásah do práva na ochranu osobnosti, což komplikuje rozhodovací činnost soudů a způsobuje její nepřehlednost.

V brzké době se očekává výrazná změna právní úpravy oblasti odpovědnosti za škodu na zdraví, zejména přijetím nového občanského zákoníku a zákona o zdravotních službách. Občanský zákoník zřejmě reflektuje vývoj zdravotnického práva a současné požadavky společnosti, nicméně zákon o zdravotních službách je krokem zpět, zejména ve vztahu k ochraně práv poškozených. Dá se tedy očekávat, že právní úpravu odpovědnosti za škodu na

zdraví, stejně jako celou oblast zdravotnického práva, bude potřeba dále vyvíjet a zdokonalovat tak, aby byla zaručena lepší ochrana práv pacientů.